

Sundheds- og Ældreministeriet

Sagsnr.: 2012403
Dok. nr.: 1390025

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
[27. oktober 2020 kl. 14.15-15.45, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg]

Samråd om samrådsspørgsmål D-G vedr. salg af mentolcigaretter og billige cigaretter

[Indledning]

Rygning er det enkelte element, der isoleret set er vores allerstørste dræber. Det er ekstremt vanedannende og svært at holde op igen. Samtidig ved vi, at langt de fleste begynder at ryge, før de bliver voksne - og at de fleste rygere ender med at fortryde, at de nogensinde begyndte. Derfor er det afgørende, at vi sætter ind over for børn og unges rygning. Indsatsen over for tobak er en vigtig prioritet for regeringen, og jeg takker derfor for invitationen til at deltage i dette samråd. På samrådet skal vi både drøfte mentolcigaretter og salg af billige cigaretter, og derfor deltager både erhvervsministeren, skatteministeren og jeg.

[National handleplan mod børn og unges rygning]

På tobaksområdet har vi taget et stort og vigtigt skridt ved, at regeringen og et bredt flertal af Folketingets partier har indgået aftale om en national handleplan mod børn og unges rygning. En ambitiøs handleplan, som vi i øjeblikket er ved at omsætte til lovgivning. Lovforslaget er i sidste uge blevet 1. behandlet i Folketinget, og jeg ser frem til, at den brede samling af initiativer kommer ud og virke, og forebygger børn og unges rygestart.

[Afgiftsforhøjelsen]

Udover at vi på sundhedsområdet har indgået en aftale om en ambitiøs handleplan, er der på skatteministerens område gennemført en markant og historisk forhøjelse af afgiften. Prisen har en afgørende betydning, når det kommer til at bekæmpe børn og unges rygning. Derfor har det været en prioritet for regeringen at forhøje afgifterne, og derfor tager vi også afstand fra industriens forsøg på at sælge billige cigaretter. Skatteministeren vil besvare den del af samrådsspørgsmålene, der handler om afgifterne og skattemyndighedernes indsats.

For mig at se er historierne om de billige cigaretter et tydeligt eksempel på, at der er dele af industrien, der ikke skyr nogen midler for at afsætte deres skadelige og vanedannende produkter. Og som har tjent så godt på kundernes afhængighed, også blandt børn og unge, at de oven i købet nu sælger varerne med tab.

***

[Mentolcigaretter]

Det andet emne for dagens samråd er salg af mentolcigaretter. Tobaksvaredirektivet fastlægger, at det er forbudt at sælge cigaretter og rulletobak med en kendetegnende aroma. Indtil 20. maj 2020 var der en undtagelse for mentol, og derfor var det lovligt at sælge mentolcigaretter indtil den dag. Siden da har alle cigaretter og al rulletobak med kendetegnende aromaer – også af mentol - skullet være væk fra hylderne. Industrien har kendt reglerne længe, og de har haft god tid til at forberede sig.

Det er Sikkerhedsstyrelsen, der fører kontrol med, at reglerne i tobaksvareloven bliver overholdt, herunder reglerne om kendetegnende aromaer. Derfor har Sikkerhedsstyrelsen også reageret i forhold til de produkter, hvor de vurderer, at der er behov for at afklare, om der er en kendetegnende aroma. Det vil erhvervsministeren fortælle mere om. Erhvervsministeren vil også redegøre for tidsforløbet, som spørger har efterspurgt.

[EU-procedure, der skal følges]

Om håndteringen af reglerne om kendetegnende aromaer kan jeg sige, at EU-kommissionen i en gennemførselsforordning har fastlagt fælles procedurer, som skal anvendes for at fastslå, hvorvidt en tobaksvarer har en kendetegnende aroma. Den procedure bliver vi nødt til at respektere. Erhvervsministeren vil uddybe, hvilke konkrete skridt Sikkerhedsstyrelsen har taget i den forbindelse.

Det gælder i det hele taget på tobaksområdet, at vi er en del af et forpligtende fællesskab på tværs af EU-landene. Tobaksindustriens kreativitet er stor, når det kommer til at finde nye skadelige, vanedannende produkter, nye måder at afsætte deres produkter på, og også til at finde nye målgrupper for deres produkter. Derfor er der også brug for fælles løsninger på tværs af EU. Blandt andet har det givet os tobaksvaredirektivet, som har været et vigtigt skridt i indsatsen over for rygning. Men lad mig sige ærligt, at jeg også bliver frustreret, når de fælles EU-løsninger tager tid. Selvfølgelig skal vi stadig følge de regler og processer, der gælder, men vi skal også påvirke dem aktivt.

***

[Forbud mod smagsstoffer i andre tobaksvarer]

Vi skubber også på, når vi støder på udfordringer i de fælles regler. Som bekendt ønsker regeringen og partierne bag aftalen om en national handleplan mod børn og unges rygning at gå længere end smagsforbuddet i cigaretter – vi vil også sætte en stopper for kendetegnende aromaer i andre tobaksvarer. På det område er vi udfordret af EU-reglerne, som alene forbyder kendetegnende aromaer i cigaretter og rulletobak.

Vi vidste, at når man gennemfører en så ambitiøs og vidtgående plan, ville der være risiko for at EU-kommissionen eller andre medlemsstater vil have indvendinger. Derfor skulle vi stadig forsøge at gøre det, som vi mente, var det rette. Og det var blandt andet at fjerne de fleste smage for at gøre tobaksvarerne mindre attraktive for børn og unge. Det er jo smage direkte målrettet børn, både i design og konkret smag.

Her har vi mødt modstand, og derfor venter vi med at lade forbuddet mod kendetegnende aromaer i tobaksvarer træde i kraft, til EU-retten er på plads – men vi beholder det i lovforslaget og kæmper videre i forhold til EU-kommissionen.

[Afslutning]

Så der kan ikke være tvivl om, at regeringen er optaget af at sætte ind over for kendetegnende aromaer – om det så er i form af mentolcigaretter, e-cigaretter med sliksmag eller tobaksvarer med en helt tredje smag. Men vi må samtidig respektere den procedure, som EU-kommissionen har fastlagt.

Med de ord vil jeg overlade ordet til erhvervsministeren, som blandt andet vil redegøre for Sikkerhedsstyrelsens arbejde.